

Der er jo i alle Lovforslag, ogsaa i det, der er fremsat af det kirkelige Udvalg, Punkter, hvor der ogsaa er et „skal“, og i det i 1902 fremsatte selvstændige Forslag om Menighedsraad, er der en hel Række Tilfælde, som ere undtagne fra Forelæggelsen for Menighedsraadene. Alle disse Tilfælde ville ikke komme frem her, hvis det Lovforslag, der er kommet fra Folketinget, vedtages. Der er ingen Undtagelse gjort, Menighedsraadet *skal* høres i alle Tilfælde. Men under alle Omstændigheder, med den nu herskende Praksis, og selv om den ikke havde været saa vidtgaaende i Henseende til at føje Menighedsraadene, som den har været, er det en uomtvistet Kendsgerning — jeg vil ikke sige, at der er sket mange virkelige Forbigaaelser, men at Udsigten til at komme bort fra de smaa og ynkeligt lønede Embeder i høj Grad er bleven forringet som Følge af den Fremgangsmaade, som Menighedsraadene, ganske naturligt følge. De have jo ikke det af mig omtalte Retfærdighedshensyn at tage, de spørge kun om, hvad der baa-der Menigheden bedst, naar de skulle vælge mellem de Ansøgninger, der ere tilstillede dem. Derfor forekommer det mig i høj Grad ønskeligt, i hvert Fald ved nu at skride til Menighedsraadslovens midlertidige Forlængelse, tillige at skride til en midlertidig Foranstaltning, hvorved i det mindste de lavest lønede Præster fik Udsigt til et Tillæg, naar de hensat i deres Embeder over en vis Periode. Det vilde vistnok ikke være nogen meget stor Sum, som i den Anledning behøvede at stilles til Regeringens Raadighed, men det vilde være en lignende Foranstaltning som den, vi ogsaa i andre Tilfælde ere gaaede ind paa. Jeg minder her f. Eks. om den midlertidige Ordning af Dommerlønningerne. Medens den endelige Ordning heraf hænger sammen med den endelige Ikrafttræden af Retsplejeloven og altsaa er udsat, saa er der som noget, der straks skal finde Sted, vedtaget en midlertidig Forhøjelse af Dommerlønningerne med visse Procent, højere for de lavere Lønninger og lavere for de højere. Noget lignende synes mig at være i høj Grad ønskeligt her. Det vilde være en anden Midlertidighed, som man meget godt kunde indføre i et Lovforslag, der i sin Helhed bærer Præg af Midlertidighed.

Jeg skal ikke indlade mig paa nærmere at gennemgaa de forskellige Afvigelser i det foreliggende Forslag fra den Lov, som blev vedtagen i 1903. Maaske kan der ikke være nogen Betænkelighed

ved nogle af dem, men jeg tror paa den anden Side, at der er andre nok saa betydningfulde Ting, som der var Anledning til at komme ind paa, naar man overhovedet vil ind paa at forny og forbedre Loven af 1903. Men det naturlige Tidspunkt til en Debat om en Revision af den nugældende Menighedsraadslov baade med Hensyn til Valgretsbestemmelserne, Formandskab og mange andre Punkter — f. Eks. om, hvorledes Offer og Accidensers Afløsning skal lignedes paa Menigheden — kommer først, naar vi faa det endelige Forslag om Menighedsraads Oprettelse i Forbindelse med det kirkelige Udvalgs Forslag om en Forfatning. Jeg skal derfor ikke komme ind paa alle disse Spørgsmaal, idet jeg mener, at vi helst maa lade dem ligge, og det, som nærmest maatte være Opgaven for det Udvalg, som jeg senere skal tillade mig at foreslaa nedsat, er Spørgsmaalet om, hvorledes vi paa Grundlag af Regeringens oprindelige Forslag, der forekommer mig langt hensigtsmæssigere end det af Folketinget vedtagne, kunne komme til en Ordning, der samtidig med at forlænge Menighedsraadenes Levetid midlertidig forlængede det kirkelige Udvalgs Levetid og desuden i Forslaget muligvis indførte en midlertidig Bestemmelse om Lønningsforholdene for i alt Fald visse Præster-embeder.

Johansen: Det ærede Medlem, der nu talte, (Goos) ytrede, at det har været en Skuffelse for mange kirkelig sindede, at der ikke endnu er forelagt et Forslag om Ordningen af vore kirkelige Forhold, hvilket var at vente, efter at det kirkelige Udvalg var blevet færdigt med sit Arbejde. Ja, det kan nok være, at mange have ventet paa, at der skulde blive forelagt Forslag til det, man benævner en Kirkeforfatning. Men vi have jo i disse Aaringer været stærkt optagne af store og gennemgribende Spørgsmaal, der have lagt Beslag paa Tingets Tid og Arbejdskraft, og det forekommer mig derfor, at den højtærede Regering har handlet rigtigt ved ikke samtidig med, at vi have haft disse store Spørgsmaal at drøfte med hinanden, at kaste Spørgsmaalet om en Kirkeforfatning ind til Behandling ogsaa. Det er noget, alle vide, at en Ordning af vore kirkelige Forhold er et Spørgsmaal af den Art, at det griber dybt ind i Menneskenes Sind, og det var heldigt, om man kunde have Ro til at løse det Spørgsmaal og løse det paa en saadan Maade, at det virkelig kunde blive til Gavn for Menigheden.